

УДК 378.147:811'276.6(477)
DOI <https://doi.org/10.32782/modernph-2026.5.20>

РІВЕНЬ PRE-A1 В ОНОВЛЕНИХ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕКОМЕНДАЦІЯХ ІЗ МОВНОЇ ОСВІТИ (2020): ВІД МОВЧАННЯ ДО ПОЧАТКОВОЇ МОВНОЇ ДІЇ

Іванова Наталія Георгіївна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
ORCID ID: 0000-0001-9614-9587

Набока Олена Миколаївна,

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
ORCID ID: 0000-0001-9052-5414

У статті здійснено комплексний аналіз рівня Pre-A1 у структурі Комплементарного тому оновлених Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (2020) як підготовчого етапу формування мовної компетентності. Дослідження присвячено науковому обґрунтуванню та деталізації рівня Pre-A1, який було офіційно впроваджено у зазначеному документі. Проаналізовано методологічний зсув у мовній освіті від моделі «ідеального носія» до концепції багатомовного користувача. Пояснено, що рівень Pre-A1 заповнює прогалину між повною відсутністю мовленнєвих дій і першими проявами генеративного мовлення, виступаючи фундаментом для початківців із мінімальним або відсутнім досвідом вивчення іноземної мови. Обґрунтовано освітню та інклюзивну сутність цього рівня як стартового етапу «входження» у мовне середовище для мовних початківців. У статті рівень Pre-A1 інтерпретується як своєрідна «фаза ескізу» мовленнєвого розвитку, у межах якої мовні навички ще не є автономними, проте вже реалізуються в елементарних моделях комунікації за умови педагогічної підтримки. Основний акцент зроблено на тому, що комунікація на рівні Pre-A1 має репродуктивний характер і потребує інтенсивної зовнішньої підтримки, зокрема використання уповільненого темпу, жестів та візуальних підказок. Проведено компаративний аналіз дескрипторів рівнів Pre-A1 та A1, у межах якого ключовим диференціатором визначено наявність або відсутність генеративної здатності (можливості самостійно будувати висловлювання). Особливу увагу приділено інклюзивному значенню цього рівня для сучасної української освіти. Результати дослідження засвідчують, що виокремлення рівня Pre-A1 дає змогу уникнути когнітивного перевантаження початківців, створює умови для поступової мовної соціалізації та забезпечує більш валідне оцінювання навчального прогресу. Підкреслено значення інституціалізації рівня Pre-A1 для національної системи освіти та необхідність інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір.

Ключові слова: CEFR Companion Volume (2020), початкові рівні, Pre-A1, A1, дескриптори, педагогічна підтримка, мовна соціалізація, мовна автономія, оцінювання прогресу.

Ivanova Nataliia, Naboka Olena. The Pre-A1 Level in the Updated Common European Framework of Reference for Languages (2020): From Silence to Initial Language Action

This article presents a comprehensive analysis of the Pre-A1 level within the structure of the Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume (2020) as a preparatory stage in the formation of language competence. The study focuses on the theoretical justification and detailed characterization of the Pre-A1 level, which was officially introduced in the updated CEFR document. Particular attention is paid to the methodological shift in language education from the normative model of the “ideal native speaker” to the functional concept of the plurilingual language user. The article explains that the Pre-A1 level fills the conceptual gap between the complete absence of language action and the first manifestations of generative language use, thereby serving as a foundational stage for beginners

© Іванова Н. Г., Набока О. М., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

with minimal or no prior experience of foreign language learning. The educational and inclusive nature of this level is substantiated, as it represents the initial phase of “entry” into the language environment for learners with very limited linguistic resources. Within the study, Pre-A1 is interpreted as a specific “sketch phase” of language development, in which linguistic skills are not yet autonomous but are already realized through elementary communicative patterns under pedagogical support. The analysis emphasizes that communication at the Pre-A1 level is predominantly reproductive in nature and requires intensive external support, including a slowed speech rate, gestures, and visual cues. A comparative analysis of the Pre-A1 and A1 descriptors is conducted, identifying the presence or absence of generative ability – that is, the capacity to independently produce utterances – as the key differentiating criterion between the two levels. Special attention is devoted to the inclusive significance of the Pre-A1 level in the context of contemporary Ukrainian education. The findings demonstrate that the explicit differentiation of the Pre-A1 level helps to prevent cognitive overload among beginner learners, facilitates gradual language socialization, and enables more valid assessment of early learning progress. The study underscores the importance of institutionalizing the Pre-A1 level within the national education system and highlights the necessity of integrating European standards into the domestic educational framework in order to ensure a smooth transition towards initial language autonomy.

Key words: CEFR Companion Volume (2020), beginner levels, Pre-A1, A1, descriptors, pedagogical support, language socialization, language autonomy, progress assessment.

Вступ. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (далі – CEFR) [7] було вперше презентовано у 2001 р. як результат масштабного міжнародного проекту за участі фахівців із 41 країни. Документ започаткував нову епоху у викладанні мов, закріплюючи методологічний зсув від нормативної моделі одномовного «ідеального носія» до функціональної концепції багатомовного користувача, здатного ефективно функціонувати в реальному комунікативному середовищі. Український переклад, здійснений під керівництвом проф. С.Ю. Ніколаєвої та опублікований у 2003 р., став важливим етапом інтеграції вітчизняної мовної освіти у європейський освітній простір [3].

CEFR формують шестищаблеву систему рівнів мовної компетентності (від A1 до C2), яка побудована за принципом поступового ускладнення з початкових етапів опанування мови (A1 та A2). Рівень A1 (інтродуктивний, або рівень «відкриття») орієнтований на набуття базових умінь, необхідних для розуміння та продукування простих висловлювань у повсякденних комунікативних ситуаціях. Рівень A2 (рівень «виживання») передбачає формування здатності до взаємодії у рутинних побутових контекстах. Саме на цих рівнях розгортається діяльнісний підхід до навчання, який забезпечує поступовий перехід до автономного мовного використання. Рівні A1 і A2 відзначалися як базові, що передбачають мінімальні знання мови для вирішення простих комунікативних завдань

у побутових ситуаціях. Основний акцент у цій версії робився на здатності користуватися мовою у різних контекстах [7]. Водночас у редакції CEFR 2001 р. найперше згадувалися окремі дескриптори, що стосувалися завдань із мінімальним лінгвістичним та когнітивним навантаженням, які вважалися такими, що відповідають рівню нижче за A1. Зокрема, у розділі 3.5 CEFR [7] окреслено низку нескладних завдань, які пов'язані з використанням базових формул вітання та елементарних комунікативних формул, що реалізують соціально прийнятні реакції (погодження, заперечення, ввічливе вибачення, ввічливе прохання, подяка); зі здійсненням простих покупок з опорою на жести або вказування; зі ставленням запитань та відповідей щодо дня тижня, часу доби, дати; із заповненням нескладних форм з особистими даними (ім'я, адреса, громадянство, сімейний стан); написанням коротких повідомлень [5]. Проте вказані мовні дії не було концептуально оформлено як окремих рівнів мовної компетентності та залишено відкритим питання чіткого опису мовних дій на етапі, що передує рівню A1.

Мета статті – обґрунтування освітньої й інклюзивної сутності рівня Pre-A1 у структурі оновлених Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (2020) (далі – CEFR Companion Volume (2020)) [6], визначення його диференційних ознак (порівняно з рівнем A1), а також з'ясування значення рівня Pre-A1 для побудови валідних освітніх і оцінювальних практик на початкових етапах мовного навчання.

Результати. Слід зазначити, що впровадж двох десятиліть після публікації першої редакції CEFR (2001) було накопичено значний практичний і теоретичний досвід, який зумовив розроблення та офіційне видання *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion Volume* (2020) [6], що істотно переосмислив первісну концепцію. *CEFR Companion Volume* (2020) містить розширену систему дескрипторів для всіх рівнів мовної компетентності, що дає змогу як викладачам, так і здобувачам мовної освіти здійснювати точніше розмежування між окремими аспектами мовленнєвих умінь [8].

Залишаючи концептуально чинними загальні рівні мовної компетентності від A1 до C2, оновлений *CEFR Companion Volume* (2020) [6] суттєво доповнив попередню версію CEFR, актуалізуючи сфери медіації, багатомовності та міжкультурної взаємодії – компоненти, які набувають особливої значущості навіть для користувачів початкових рівнів у сучасному цифровому та глобалізованому світі.

Одними з ключових результатів цього перегляду стали розширення й деталізація описів деяких рівнів мовної компетентності, зокрема початкових. Із метою усунення прогалини в характеристиці компетентностей початківців, які ще не досягли базової генеративної здатності, у *CEFR Companion Volume* (2020) було офіційно запроваджено нове позначення – рівень Pre-A1. Рівень Pre-A1, розроблений для відображення найперших кроків у вивченні мови, дає змогу створити більш комплексну та диференційовану структуру для оцінки прогресу учнів на початкових етапах навчання [6, с. 30]. За спостереженнями Тома Алексіу та Марії Стафопулу, саме рівень Pre-A1 є основою для забезпечення неперервності та послідовності в мовній освіті [5].

Загалом в академічних джерелах наявною є тенденція до стійкого ігнорування початкових рівнів володіння мовою. За висновками Бенджаміна Креммеля, Катрін Еберхартер, Єви Конрад, Елізи Гуггенбіхлер, Доріс Мозер-Фрьочер, Вікторії Ебнер, Керол Шпетль, це зумовлено домінуванням тестів, що орієнтовані переважно на середній та просунутий рівні (від B1 і вище), підтверджується обмеженням початкової версії CEFR

щодо дескрипторів для стартових рівнів та засвідчується незадоволеністю потреб зацікавлених сторін у чіткому оцінюванні базових мовних умінь [8].

Рівень Pre-A1, інтегрований у *CEFR Companion Volume* (2020), репрезентує концептуально вивірене розширення шкали мовної компетентності в напрямі так званого нульового рівня, який раніше залишався на периферії уваги дослідників і тому не мав чітких орієнтирів у плануванні навчального процесу. Якщо в редакції CEFR 2001 р. цей рівень лише згадувався як потенційно релевантний, то в 2020 р. він отримав чітку операційну реалізацію на основі емпіричних даних проєктів *Lingualevel/LEF* та *CEFR-J* з акцентом на функціональність, підтримку візуальними засобами, а також на контекстуальну зумовленість мінімальних мовних дій.

Рівень Pre-A1 (за термінологією В. Ступак, рівень «до A1» [4]) розглядається як ключовий інструмент інклюзивного залучення до мовної освіти учасників процесу мовного навчання з початковим або нульовим рівнем мовної компетенції. У *CEFR Companion Volume* (2020) окреслено потенціал відповідних дескрипторів для формування навчальних цілей, розроблення дидактичних матеріалів та критеріїв оцінювання для раннього етапу мовленнєвого розвитку. Акцент зроблено на інтеграції посередницьких умінь, багатомовної взаємодії та цифрової комунікації як чинників, що забезпечують повноцінну реалізацію освітньої траєкторії та поступову мовну соціалізацію здобувачів на рівні Pre-A1 за мінімального або відсутнього досвіду вивчення іноземної мови [4, с. 116]. Нагальна потреба у шкалах для нижчих рівнів зумовлена сучасною мовною освітньою політикою, яка ставить за мету формування плюрилінгвальної компетентності з раннього віку [5].

На цьому етапі мовна діяльність особи, яка засвоює мову, реалізується в межах лексично та ситуативно обмеженого репертуару, що базується на рутинних формулах та невербальній підтримці. Виокремлення рівня Pre-A1 як початкової точки входження у мовний простір має надзвичайну важливість для аналізу когнітивної динаміки в умовах мультикультурного навчання.

Основною метою рівня Pre-A1 є забезпечення структури для оцінки прогресу і викладання найперших кроків у мовному навчанні.

У виданні 2020 р. рівень Pre-A1 призначено для врахування освіченості дітей та дорослих, які (майже) не мали попереднього досвіду вивчення іноземної мови, лише розпочинають її опанування та ще не досягли рівня A1. На рівні Pre-A1 окреслюються мінімальні комунікативні дії, які новачок у вивченні мови виконує у найпростішому контексті, за умови максимальної візуально-когнітивної підтримки (використання жестів, уповільнене мовлення співрозмовника, ілюстрації, повторення тощо).

Рівень Pre-A1 має виключно вступний характер і не провістить мовної автономії здобувача, оскільки комунікативна активність можлива лише за умов інтенсивної зовнішньої підтримки (мультимодальні засоби, візуальна підказка, шаблонні мовленнєві конструкції, педагогічне моделювання ситуацій тощо). Його впровадження, спрямоване на поступове входження у мовне середовище, передбачає використання мультимодальних ресурсів та максимальну підтримку комунікативної діяльності з боку педагога. На цьому рівні важливо створити дружнє, підтримувальне середовище з великою кількістю наочності, жестикуляції та стандартизованих форм мовлення, що забезпечить поступовий перехід від реактивної до інтерактивної форми участі у мовленнєвій взаємодії, закладаючи основу для формування первинних лінгвокомунікативних стратегій (рис. 1).

Акцентування на рівні Pre-A1 у *CEFR Companion Volume* (2020) зроблено з метою відобразити точніше етапи початкового засвоєння мовних компетенцій. Особи, які засвоюють мову на рівні Pre-A1, потребують спеціальних методик, що враховують їхні обмежені знання мови та допомагають роз-

вивати основні навички перед переходом до більш комплексних мовних завдань на рівні A1. Завдяки цьому рівню стає можливим чіткіше структурувати процес навчання, уникнути перевантаження початківців надмірно складними завданнями [6, с. 276].

На рівні Pre-A1 основні освітні зусилля зосереджуються на формуванні базових рецептивних і продуктивних навичок, здатних забезпечити мінімальний комунікативний обмін у супроводі зовнішньої підтримки. Зокрема, увагу зосереджено на реакції (аудіюванні та розумінні) на прості інструкції в аудиторії, таких як *Stand up, Sit down, Show me...* (англ.); *Lève-toi, Assieds-toi, Montre-moi...* (франц.); *Levántate, Siéntate, Enseñame...* (ісп.), що зазвичай супроводжуються відповідними жестами, мімікою або візуальними підказками. Окрім того, від особи, що вивчає мову, очікується розпізнавання знайомих слів або символів у поєднанні із зображеннями (напр., афіші, піктограми, картки). Навички письма на цьому етапі виконують переважно психомоторну функцію, ніж комунікативну, та обмежуються копіюванням літер, окремих слів, шаблонних виразів або коротких фраз за зразком. Здобувач здатний публікувати прості привітання в Інтернеті, використовуючи емотикони. У межах усного мовлення домінує відтворення (вимова та повторення) стійких формул спілкування, що мають шаблонний характер у передбачуваних ситуаціях: *Hola, Adiós, Gracias* (ісп.), *Bonjour, Merci, Au revoir* (фр.), *Hello, Thank you, Goodbye* (англ.). Ідеться про формування початкової комунікативної компетентності.

Зазначається, що до характеристик дескрипторів рівня Pre-A1 належать так само стислість висловлювання, наявність підтримки, повільний темп мовлення, чіткість, а також повторюваність окремих слів і комунікативних формул [8]. Наприклад, загальний дескриптор усного сприймання на рівні Pre-A1 передбачає здатність «розпізнавати числа, ціни, дати та дні тижня за умови, що мовлення подається повільно й чітко у визначеному, знайомому повсякденному контексті» [8, с. 48]. Аналогічно, дескриптор загальної письмової продукції на рівні Pre-A1 зазначає, що учні «можуть повідомляти базову особисту інформацію (наприклад, ім'я, адресу, громадянство), за потреби, із використанням словника» [8, с. 66].

Рис. 1. Можливості користувача на рівні Pre-A1

Зростаючу увагу до ранніх етапів мовленнєвого розвитку підтверджує й кількісний аналіз нових шкал *CEFR Companion Volume* (2020) [5]: із 84 доданих шкал 46 безпосередньо адресовано рівню Pre-A1 (рис. 2). Водночас рівень Pre-A1 відсутній у 65% нових шкал (54 шкали з 84), що є природним з огляду на його вступний характер та спрямованість на початківців. Усі дескриптори систематизовано за шістьма основними категоріями (види рецептивної діяльності та стратегії; види продуктивної діяльності та стратегії; види інтерактивної діяльності та стратегії; види медіативної діяльності та стратегії; комунікативна мовна діяльність; плюрилінгвальна та полікультурна компетентність). Переважно більшість дескрипторів рівня Pre-A1 зосереджено в межах рецептивних видів мовленнєвої діяльності (слухання та читання), де розуміння підтримується візуальними стимулами, жестами та мімікою. Томай Алексіу та Марія Стафопулу здійснили глибокий аналіз зазначених 46 шкал і дійшли висновку, що спільною рисою дескрипторів Pre-A1 є їхня опора на концепт «знайомості», який визначається як передумова здатності учнів із мінімальним рівнем мовної підготовки до базової комунікації та розуміння мовного матеріалу [5]. У статті досліджено можливі способи практичної реалізації дескрипторів рівня Pre-A1, шляхи їх імплементації у навчальний процес, а також потенціал використання зазначених дескрипторів для побудови цілісної системи оцінювання та підтримки раннього іншомовного розвитку учнів [5]. Попри методологічну новизну *CEFR Companion Volume* (2020), автори відзначають низку викликів у застосуванні нового рівня Pre-A1, зокрема обмежену деталізацію лексичних і тематичних блоків, брак чітких методичних орієнтирів для створення навчальних матеріалів, адресованих початківцям [5].

Рис. 2. Кількісний аналіз нових шкал *CEFR Companion Volume* (2020)

Водночас описані дескриптори цього рівня дають змогу педагогам ефективніше планувати заняття, оцінювати успіхи учнів, адаптувати навчальні матеріали та будувати індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів із різним стартовим рівнем володіння мовою. Візуальна, жестова й стандартизована підтримка виступає важливим ресурсом для формування елементарної комунікативної компетентності в період переходу до рівня A1.

Початкові рівні мовної компетентності, зокрема Pre-A1 та A1, відображають етапність розвитку мовленнєвої спроможності від відтворення мовних одиниць до первинного породження висловлень. Виокремлення цих рівнів дає змогу врахувати неоднорідність початкового етапу формування мовних компетентностей, що є важливим для формування якісної методики навчання іноземної мови та розроблення валідних інструментів оцінювання.

Рівень A1, позначений як рівень «Доступ», виконує роль генеративного порогу, першої сходинки, з якої здобувач мови здатен самостійно генерувати мовлення. На цьому рівні користувач володіє мінімальними засобами для базової міжособистісної взаємодії: ставить та відповідає на запитання про себе, формулює прості твердження на знайомі теми, використовує комунікативні шаблони з певною варіативністю. Мовленнєва діяльність на цьому етапі виходить за межі рутинного повторення й передбачає початкові прояви автономії.

Натомість Pre-A1 функціонує як підготовчий рівень, що передує генеративному етапу та має виключно вступний характер, не передбачаючи мовної автономії. Здобувач мови на цьому рівні ще не оперує достатніми мовними ресурсами для самостійного творення висловлень. Його мовна активність обмежується репродуктивним використанням рутинних формул, окремих лексичних одиниць та стереотипізованих фраз у строго визначених контекстах. Його комунікація здебільшого можлива лише за умови інтенсивної зовнішньої підтримки (жести, візуальна підказка, уповільнене мовлення, мультимодальні засоби тощо). Попри обмежений комунікативний потенціал, рівень Pre-A1 є важливим етапом у становленні подальшої мовної компетентності [5].

Таким чином, ключовою диференціацією між рівнями A1 і Pre-A1 виступає наявність/відсутність генеративної здатності, тобто можливості породжувати власні мовленнєві конструкції. Це розрізнення має суттєве значення для розроблення навчальних матеріалів та інструментів діагностики навчального прогресу на ранніх етапах мовного розвитку.

З огляду на окреслені відмінності між рівнями Pre-A1 та A1, особливої уваги потребує аналіз освітнього й інклюзивного значення рівня Pre-A1, який уможливорює педагогічну підтримку здобувачів мови на етапі входження в іншомовне середовище.

У «Концептуальних засадах мовно-літературної освітньої галузі» МОН України [2], документі, що визначає вектор розвитку іншомовної освіти країни в умовах освітньої євроінтеграції, уперше офіційно зафіксовано рівень Pre-A1 як етап початкового опанування першої іноземної мови, що описує найперші досягнення учнів та має бути досягнутий наприкінці 2-го класу. Така інституціалізація базового порогу узгоджується з *CEFR Companion Volume* (2020), який наголошує на важливості підтримки учнів раннього віку ще на докомунікативному етапі, формуючи в них готовність до іншомовної взаємодії на рівні розпізнавання, реагування та простого відтворення мовних одиниць у повсякденних ситуаціях спілкування. Проте у дослідженнях зазначається особлива складність оцінювання учнів переважно молодшого віку з початковими рівнями володіння мовою (Pre-A1, A1, A2), оскільки у першій редакції *CEFR* відповідні дескриптори та оцінювальні орієнтири були репрезентовані недостатньо [8]. Упровадження рівня Pre-A1 в українські державні стандарти для 1–2-го класів НУШ (молодша школа) створює можливість більш реалістичного оцінювання навчальних досягнень на етапі «входження» у мову, що узгоджується з висновками Т. Алексіу та М. Стафопулу [5].

Поодинокі наукові розвідки деталізують зміст окремих компонентів іншомовної компетентності на рівні Pre-A1. Так, досліджено зміст аудитивної компетентності на рівні Pre-A1 відповідно до положень *CEFR Companion Volume* (2020) із наданням наукового обґрунтування доцільності використання драматизації як інтерактивного підходу у формуванні іншомовної рецептивної компетенції у про-

цесі навчання дітей молодшого шкільного віку [3].

Отже, рівень Pre-A1, що акцентує на репродуктивних діях, візуальній підтримці та стереотипізованому спілкуванні й репрезентує вхідну ланку у системі формування комунікативної компетентності, доцільно розглядати як стратегічно важливий підготовчий етап, що створює передумови для успішного включення здобувача мовної освіти з відсутнім попереднім мовним досвідом у комунікативне середовище іноземної мови. Упровадження Pre-A1 у навчальні програми для початківців адаптує освітній процес до індивідуальних стартових умов, забезпечуючи поступовий перехід до рівня A1, де домінує початкова мовна автономія.

Освітній перехід від Pre-A1 до A1 віддзеркалює не лише зростання мовленнєвих умінь, а й поступове формування автономії як основи подальшого ефективного навчання. Іншими словами, рівень Pre-A1 виконує роль фундаменту для подальшого поступу до A1, де через елементи самостійного висловлення та мовної адаптації до ситуативного контексту починається справжня мовна творчість. За образним уточненням можна зазначити, що, якщо процес опанування іноземної мови уявити як процес входження в освітлений простір, то рівень Pre-A1 є перехідною зоною між темрявою мовної незнаності та світлом перших комунікативних пробуджень, де навички ще не продукуються самостійно, але вже відображаються у простих моделях комунікації. Рівень Pre-A1 у мовному розвитку знаменує перший світанок мовленнєвої свідомості: темрява повної некомпетентності поступається м'якому світлу розпізнавання знайомих слів, інтонації і формул спілкування.

На рівні Pre-A1 особа, яка засвоює мову, перестає бути «мовчазним спостерігачем» або пасивним слухачем і стає «соціальним агентом», хоча її «голос» реалізується переважно через готові шаблони, підкріплені невербальними засобами.

Висновки. Отже, порівняно з *CEFR* 2001 р. у версії *CEFR Companion Volume* (2020) початковий рівень A1 став більш комплексним та деталізованим. Уведення нових концепцій, таких як медіаграмотність та міжкультурна компетенція, дає змогу краще підготувати учнів до реальних мовних ситуацій у глобалізованому світі. Це свідчить

про прагнення до адаптації мовної освіти до нових вимог суспільства та технологічних змін. Окреме виділення рівнів Pre-A1 та A1 у *CEFR Companion Volume* (2020) відображає важливість точного структурування процесу навчання мов на початкових етапах. Рівень Pre-A1 забезпечує базову підготовку, необхідну для засвоєння основних мовних навичок, тоді як рівень A1 відкриває можливість участі у простих, але функціональних комунікативних ситуаціях.

У межах оновлення CEFR, здійсненого у 2020–2021 рр., особливу увагу було приділено деталізації перших етапів мовного розвитку та посиленню інклюзивності освітнього підходу. До структури рівнів CEFR було введено нову підготовчу сходинку Pre-A1, що описує початкові, елементарні мовні дії, які передують генеративному використанню мови, притаманному рівню A1. Цей рівень виконує роль опорної платформи для новачків, які ще не здатні продукувати власне висловлення, але вже можуть реагувати на базові комунікативні стимули.

Узагальнюючи, рівень Pre-A1 доцільно розглядати як критично важливий етап мовної соціалізації, на якому особа, яка вивчає

мову, переходить від мовчання до відтворення репродуктивних одиниць комунікації. У метафоричному вимірі, якщо процес опанування мови уявити як творення картини, то рівень Pre-A1 можна уявити як «фазу ескізу», момент, коли ще немає повноцінної картини мовлення, але вже сформовано базові контури за підтримки педагога: це рівень несамостійного, але вже спрямованого мовлення, який знаменує собою вихід із мовного «морозу» до перших променів розуміння і комунікації. Рівень Pre-A1 трактуємо як поріг між «мовчанням» і «мовленням», як простір першого пробудження до мовної дії. *Поетичніше можна сказати, що хоча це ще не мовлення, це вже не мовчання.* Саме на цьому етапі закладається фундамент для подальшого зростання мовної компетентності та формування початкової мовної автономії.

З огляду на стратегічний курс України на європейську інтеграцію, а також актуальні трансформації у системі мовної освіти, виникає об'єктивна потреба у створенні, фаховій адаптації та апробації україномовного перекладу оновленого документа *CEFR Companion Volume* (2020) з урахуванням культурно-лінгвістичних реалій нашої країни.

Література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С.Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта). Київ : МОН України, 2025. 23 с.
3. Михайлова О.С., Гуманкова О.С., Григор'єва Т.Ю. Використання технології драматизації у процесі розвитку вмінь аудіювання учнів початкової школи. *Arts Linguodidacticae*. 2022. № 10. С. 46–55.
4. Ступак К.Є. Розвиток системи іншомовної освіти у Фінляндії (друга половина XX – початок XXI ст.) : дис. ... докт. філос. : 011. Кривий Ріг, 2023. 300 с.
5. Alexiou T., Stathopoulou M. The Pre-A1 Level in the Updated Common European Framework of Reference for Languages. *Research papers in Language Teaching and Learning (Special Issue: Innovations and Trends in Early Foreign Language Context)*. February 2021. Vol. 11, No. 1. P. 11–29.
6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume. Council of Europe Publishing, Strasbourg. 2020. 278 p.
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council for Cultural Co-operation, Education Committee, Modern Languages Division, Strasbourg, 2001. 260 p.
8. Kremmel B., Eberharter K., Konrad E., Guggenbichler E., Moser-Frötscher D., Ebner V., Spöttl C. The CEFR Companion Volume: Opportunities and challenges for language assessment. *DiSlaw – Didaktik slawischer Sprachen. At the Interfaces of Didactics and Philology (Special Issue)*. 2023. P. 65–83.

References:

1. Zahalnoievropejski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment] / Naukovyi redaktor ukrainskoho vydannia doktor ped. nauk, prof. S. Yu. Nikolaievoi (2003). K.: Lenvit. 273 s. [in Ukrainian].
2. Kontseptualni zasady movno-literaturnoi osvitnoi haluzi (inshomovna osvita) [Conceptual Foundations of the Language and Literature Educational Domain (Foreign Language Education)]. (2025). K.: MON Ukrainy. 23 s. [in Ukrainian].

3. Mykhailova, O., Humankova, O., Hryhorieva, T. (2022). Vykorystannia tekhnolohii dramatyzatsii v protsesi rozvytku vmin audiiuvannia uchniv pochatkovoï shkoly [The Use of Dramatization Technology in the Development of Listening Skills of Primary School Pupils]. *Arts Linguodidacticae*. № 10. S. 46–55. [in Ukrainian].
4. Stupak, K. (2023). Rozvytok systemy inshomovnoi osvity u Finliandii (druha polovyna XX – pochatok XXI st.) [Development of the Foreign Language Education System in Finland (Second Half of the 20th – Early 21st Century)]: dysertatsiia na zdobuttia naukovoï stupenia doktora filosofii zi spetsialnosti 011 Osvitni, pedahohichni nauky / nauk. kerivnyk – d-r ped. nauk, prof. V.A. Hamaniuk; Kryvorizkyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet. Kryvyi Rih. 300 s. [in Ukrainian].
5. Alexiou, T., Stathopoulou, M. (2021). The Pre-A1 Level in the Updated Common European Framework of Reference for Languages. *Research papers in Language Teaching and Learning (Special Issue: Innovations and Trends in Early Foreign Language Context)*. Vol. 11, No. 1. P. 11–29.
6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume (2020). Council of Europe Publishing, Strasbourg. 278 p.
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (2001). Council for Cultural Co-operation, Education Committee, Modern Languages Division, Strasbourg, 260 p.
8. Kremmel, B., Eberharter, K., Konrad, E., Guggenbichler, E., Moser-Frötscher, D., Ebner, V., Spöttl, C. (2023). The CEFR Companion Volume: Opportunities and challenges for language assessment. *DiSlaw – Didaktik slawischer Sprachen. At the Interfaces of Didactics and Philology (Special Issue)*. P. 65–83.

Дата першого надходження статті до видання: 11.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.04.2026